

z dopisu Státního pozemkového úřadu ze dne 4. srpna 1932, neboť pak i o něm zvěděla při odevzdání.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Odvolací soud stejně jako soud první stolice vychází ze stanoviska, že kupní smlouva ze dne 20. května 1932, kterou žalovaná koupila od manželů Jakuba a Josefy H-ových rolnický nedíl v B., byla hledíc k § 37 zák. čís. 81/20 Sb. z. a n. uzavřena pod odkládací výminkou, že ji Státní pozemkový úřad schválí, což se stalo teprve dne 4. srpna 1932, a že do toho dne nemohla býti nemovitost ta žalované straně odevzdána a od ní převzata a že tedy při posuzování otázky, kdy se žalovaná o dluhu prodatelů proti žalobkyni dověděla, jest ve smyslu § 1409 obč. zák. rozhodným den 4. srpna 1932 a nikoliv dřívější den, když začala dovolatelka usedlost tu spravovati. Tomuto právnímu názoru vytýká žalovaná jen to, že odvolací soud nepřihlédl k této okolnosti, že obvodová úřadovna Státního pozemkového úřadu v B. předběžně jí přislíbila, že kupní smlouvu navrhne Státnímu pozemkovému úřadu k schválení, a když se tedy dovolatelka následkem tohoto přislíbu ujala hospodaření na oné usedlosti — jak bylo zjištěno již v květnu 1932 — jest dobu tu považovati za rozhodující ve smyslu § 1409 obč. zák. Žalovaná však při tom přehlíží, že pouhý předběžný příslib obvodové úřadovny, ba ani samého Státního pozemkového úřadu nemůže nahraditi schválení Státního pozemkového úřadu, jehož je podle § 37 zák. čís. 81/20 Sb. z. a n. třeba k zcizení rolnického nedílu, ježto Státnímu pozemkovému úřadu musí zůstatí vyhrazeno, by o schválení uvažoval, až mu bude písemná kupní smlouva předložena. Tím méně ovšem lze přihlížeti k nezávažnému přislíbu referenta Státního pozemkového úřadu nebo jeho obvodové úřadovny, že kupní smlouva bude Státním pozemkovým úřadem schválena, neboť podle § 3 zák. čís. 330/19 Sb. z. a n. zastupuje pozemkový úřad na venek jeho předseda nebo jeden z jeho náměstků.

Čís. 15590.

Pozůstalostní soud nemůže rozhodnouti o platnosti manželství zůstavitelova ani jako o otázce předurčující.

Předpis § 160 obč. zák., podle něhož jest pokládati děti zrozené v manželství neplatným za manželské, nevěděl-li alespoň jeden z rodičů bez viny o překážce manželství, platí obecně, ať neplatnost manželství spočívá na jakýchkoliv důvodech. Dítěti z takového manželství, jež se přihlásilo k dědictví, nelze odepríti zastoupení pozůstalosti ve sporu vedeném proti pozůstalosti třetí osobou.

(Rozh. ze dne 12. listopadu 1936, R I 1105/36.)

P r v ý s o u d přijal na soud dědickou přihlášku pozůstalé vdovy Anny P-ové a její dcery nezl. Jany P-ové a odkázal ostatní dědice, kteří popírali dědické právo pozůstalé vdovy pro tvrzenou neplatnost jejího manželství se zůstavitelem (§ 62 obč. zák.), s jejich odporem podle § 126 nesp. pat. na pořad práva. Zároveň nevyhověl žádosti pozůstalé vdovy, by se její dcera nezl. Jana P-ová, zastoupená zvláštním opatrovníkem, nezúčastnila zastoupení pozůstalosti ve sporu, jež vedla vdova proti pozůstalosti na zaplacení určité pohledávky. R e k u r s n í s o u d nevyhověl rekursu pozůstalé vdovy.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dědické přihlášky zůstavitelových dcer Marie P. a Kláry H. a pozůstalé vdovy Anny P., třebaže se všechny opírají o zákonnou posloupnost, odporují si mezi sebou potud, pokud ony chtějí vdovu vůbec vyloučiti z dědického práva. Jedná se tudíž o případ vytčený v § 126, odst. 2 nesp. pat., pročez pozůstalostní soud měl odkázati na pořad práva toho z dědiců si odporujících, který by musel dříve zbaviti moci silnější důvod dědického práva svého odpůrce, aby mohl zjednati platnost svému dědickému právu. Pozůstalostní soud nemůže sám rozhodnouti o platnosti zůstavitelova manželství, a to ani jako o otázce předurčující (§ 25 nesp. ř.), pročez věcné úvahy dovolací rekurentky po této stránce jsou předčasné. Mylným jest i její právní názor, že ustanovení § 99 obč. zák. nasvědčuje správnosti jejího stanoviska, že totiž pozůstalostní řízení hledíc na předpokládanou platnost manželství není přerušiti, neboť z tohoto předpisu plyne pouze, že pozůstalá vdova má právě pro domněnku svědčící platnosti manželství silnější důvod dědického práva než zákonný dědic popírající platnost jejího manželství. Pokud jde o zastoupení nezl. Jany P. ve sporu pozůstalé vdovy proti pozůstalosti po Josefu P., nutno především podotknouti, že se nezl. Jana P., zastoupená zvláštním opatrovníkem, přihlásila podmíněčně za dědičku ze zákona a že její dědické právo nikým nebylo popřeno. I kdyby bylo uznáno na neplatnost manželství zůstavitelova, bylo by tu ještě hleděti k ustanovení § 160 obč. zák., podle něhož děti, které byly zplozeny v manželství neplatném, jest pokládati za manželské, pokud alespoň jeden z rodičů bez viny o překážce manželství nevěděl, při čemž § 50 zákona ze dne 8. října 1856 čís. 185 ř. z. a cís. nař. ze dne 3. června 1858 čís. 92 ř. z. zrušily výjimku stran překážek uvedených v §§ 62—64 obč. zák., takže § 160 obč. zák. platil všeobecně, byť i neplatnost manželství spočívala na jakýchkoli důvodech, a dřívější stav nebyl v tomto ohledu obnoven čl. II, odst. 2 zák. ze dne 25. května 1868 č. 47 ř. z. Jest proto nezl. Janu P. toho času pokládati také za zástupkyni pozůstalosti ve sporu uvedeném pozůstalou vdovou. Ježto ta netvrdí, že uvedená dědička, pokud se týče její opatrovník uznává žalobní nárok (rozh. č. 5712, 11866 Sb. n. s.), nevyhověly nižší soudy právem jejímu návrhu, aby se tato nezúčastnila zastoupení pozůstalosti v onom sporu. Tím ovšem není

vyloučeno, aby k uvarování zbytečných útrat za schválení poručenského soudu mezi dovolací rekurentkou a řádně zastoupenou nezl. dcerou byla uzavřena dohoda, jež by v případě uznání žalobního nároku anebo dostatečného zajištění nároků dítěte (na příklad zastoupení příslušného podílu, o který by dítě jinak bylo zkráceno), umožnila upustiti od dalšího účastenství na onom sporu. Takový návrh může však býti učiněn pouze u prvního soudu, nikoli u soudu vyšší stolice, a nelze tudíž v nynějším stadiu věci k němu hleděti .

Čís. 15591.

Notářská komora není právnickou osobou.

(Rozh. ze dne 12. listopadu 1936, R I 1170/36.)

P r v ý s o u d vyhověl návrhu notářské komory, by jí byla vydána notářská záruka jednoho notáře. Proti tomuto rozhodnutí stěžovali si zákonní dědicové notáře, jež první soud odkázal s jejich stížností na pořad práva proti komoře. R e k u r s n í s o u d návrh odmítl. D ů v o d y: Jde o řízení nesporné, v němž notářská komora vystupuje jen jako jeho účastník. Účastníkem může býti dle § 6 zákona čís. 100/31 Sb. z. a n. jen osoba, ať fysická nebo právnická, již notářská komora není, poněvadž se jí nedostává povahy právnické osobnosti. Jest jenom výkonným orgánem sboru notářů s činností v VIII. hlavě notářského řádu přesně vymezenou, nemá neosobního jmění, k provádění té určeného, nemá stanov, má toliko jednacích řád ministrem spravedlnosti schválený, a úkolem jejím, jakož i sboru notářů, jest hájení cti a vážnosti stran a zastupování stavovských zájmů. První soud tedy pochybil, když o návrhu notářské komory vůbec jednání zahájil a když dědice po onom notáři poukázal na pořad práva proti komoře, neboť pro nedostatek povahy právnické osobnosti u komory nemůže komora býti ani účastnicí řízení nesporného. Napadené usnesení je dle § 41 lit. f) zákona čís. 100/31 zmatečné. K tomu se podotýká, že sice podle § 25 not. ř. ručí kauce jako zástava za náhradní nároky a platy, které vzejdou z úřední činnosti notářovy, ale že v III. hlavě notář. řádu pojednávající o kauci nikde není ustanoveno, že by i komora sama kauci pro sebe mohla požadovati. V §§ 28 až 30 not. ř. jest jen předeepsáno, že po notářově smrti může býti kauce vrácena jeho právním zástupcům toliko se svolením komory, že dále má komora dříve, než svolení to dá, provésti ediktální řízení a vyzvati všechny, kteří by z důvodu zákonného práva zástavního si dle § 25 not. ř. činili na kauci nárok, aby u ní své nároky do 6 měsíců ohlásili, ježto by jinak byl udělen souhlas k vydání kauce právním nástupcům, a že o přihlášených nárocích má komora účastníky vyslechnouti, a kdyby se nedosáhlo dohody, odkázati je na pořad práva. Z toho plyne, že postup komory není odůvodněn předpisy III. hlavy not. ř. a že soudu ani nepříslušelo právo stěžovatelky poukázati na pořad práva.

N e j v y š š í s o u d odmítl dovolací rekurs notářské komory.